

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 8 maj 1891, kl. 8 e. m.

Sammanstatta stats- och lagutskottets memorial, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om vissa punkter i utskottets utlåtande (n:o 4) angående särskilda rörande folkskolelärarepersonalens aflöningsförhållanden väckta motioner.

Sedan sammanstatta stats- och lagutskottet, med anledning af särskilda rörande folkskolelärarepersonalens aflöningsförhållanden väckta motioner, i afgifvet utlåtande n:o 4 hemställt:

1:o) att Riksdagen i de föreskrifter, som nu gälde beträffande folkskolelärarepersonalens löneförhållanden, måtte besluta följande förändrade bestämmelser:

a) att stadgandet derom, att en del af den lön, som, beräknad till värde af minst 600 kronor, tillkomme ordinarie lärare eller lärarinna, hvilken efter undergången godkänd afgangsexamen från seminarium blifvit i föreskrifven ordning vid folkskola anställd, skulle utgå i 13 hektoliter 25 liter spanmål in natura af vissa slag, måtte upphöra att vara gällande, samt att föreskriften om samma minimilön måtte erhålla den förenklade lydelse, att sådan lärare eller lärarinna skulle åtnjuta i årlig lön minst 600 kronor; med rätt dervid för skoldistriktet att erhålla statsbidrag efter enahanda grund, som hittills varit stadgad;

b) att bestämmelsen derom, att åt ordinarie lärare eller lärarinna borde anskaffas sommarbete och vinterföda för en ko, eller ock, der hinder eller svårighet af lokala eller andra förhållanden därför mötte,

minst värdet af 8 hektoliter 25 liter spannmål af visst slag i ersättning lemnas, likaledes måtte upphöra att gälla, samt att i stället godtgörelse för ifrågavarande naturaprestation skulle under benämning »ersättning för kofoder» utgå med 100 kronor för år, med rätt för skoldistriktet att af statsmedel såsom bidrag härtill erhålla två tredjedelar af beloppet, eller 66 kronor 67 öre; dock att sådan lärare eller lärarinna, hvilken vid den tidpunkt, då stadgandet härom trädde i kraft, erhöle kofoder in natura eller ersättning därför till högre belopp än 100 kronor för år, måtte vara berättigad att vid sådan förmån bibehållas, hvad ersättningen vidkomme dock ej längre än hvar till beslutet eller öfverenskommelsen om sådan ersättning föranledde, men att skoldistriktet äfven i dessa fall måtte ega rättighet att åtnjuta nyssnämnda statsbidrag 66 kronor 67 öre för år;

c) att ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, som i denna egenskap oförvitligt tjenstgjort under fem år, skulle för åtta månaders undervisning af i skolåldern varande barn i lön erhålla minst 700 kronor jemte stadgade naturaförmåner eller ersättning därför, med rätt för skoldistriktet att till nämnda lön såsom bidrag af statsmedel erhålla två tredjedelar af beloppet, eller 466 kronor 67 öre;

d) att till affönande af hvarje annan examinerad, vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön erhöle, förutom husrum och vedbrand eller ersättning därför, minst 600 kronor, skoldistrikt skulle ega, derest läraren eller lärarinnan meddelade undervisning i skolan minst åtta månader af året, att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande två tredjedelar af den lön, läraren eller lärarinnan, förutom husrum och vedbrand, eller ersättning därför, åtnjöte, hvilket bidrag dock ej finge öfverstiga 466 kronor 67 öre;

2:o) att Riksdagen, under förutsättning af bifall till hvad utskottet sålunda under 1:o) *b)*, *c)* och *d)* hemställt, måtte höja förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från 3,500,000 kronor till 3,900,000 kronor, eller med 400,000 kronor; samt

3:o) att motionerna i öfrigt icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda;

samt Andra Kammaren bifallit hvad utskottet i ofvannämnda utlåtande hemställt, medan åter Första Kammaren beträffande punkten 1:o) godkänt mom. *a)* och *c)*, men afslagit mom. *b)* och *d)*, beträffande punkten 2:o) beslutat, att förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor skulle höjas med 25,000 kronor och således bestämmas till 3,525,000 kronor, samt beträffande punkten 3:o) bifallit utskottets hemställan;

hade utskottet i memorial n:o 7 sökt sammanjemka de olika beslut, i hvilka kamrarne sålunda stannat med afseende å punkten 1:o) mom. *b)* och *d)* samt punkten 2:o), och i sådant afseende hemställt, att kamrarne måtte, med frånträdande af sina förut fattade beslut i fråga om punkten 1:o) mom. *b)* och *d)* samt punkten 2:o) af utskottets utlåtande (n:o 4) i anledning af särskilda rörande folkskolelärarepersonalens aflöningsförhållanden väckta motioner, besluta:

a) att bestämmelsen derom, att åt ordinarie folkskolelärare eller lärarinna borde anskaffas sommarbete och vinterföda för en ko, eller ock, der hinder eller svårighet af lokala eller andra förhållanden därför mötte, minst värdet af 8 hektoliter 25 liter spanmål af visst slag i ersättning lemnas, måtte upphöra att gälla, samt att i stället godtgörelse för ifrågavarande naturaprestation skulle under benämning »ersättning för kofoder» utgå med 100 kronor för år, med rätt för skoldistriktet att af statsmedel såsom bidrag härtill erhålla en tredjedel af beloppet, eller 33 kronor 33 öre; dock att sådan lärare eller lärarinna, hvilken vid den tidpunkt, då stadgandet härom trädde i kraft, erhöle kofoder in natura eller ersättning därför till högre belopp än 100 kronor för år, måtte vara berättigad att vid sådan förmån bibehållas, hvad ersättningen vidkomme dock ej längre än hvar till beslutet eller öfverenskommelsen om sådan ersättning föranledde, men att skoldistriktet äfven i dessa fall måtte ega rättighet att åtnjuta nyssnämnda statsbidrag, 33 kronor 33 öre för år;

b) att till aflönande af hvarje annan examinerad, vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön erhöle, förutom husrum och vedbrand eller ersättning därför, minst 600 kronor, skoldistrikt skulle ega, derest läraren eller lärarinnan meddelade undervisning i skolan minst åtta månader af året, att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande två tredjedelar af den lön, läraren eller lärarinnan, förutom husrum och vedbrand, eller ersättning därför, åtnjöte, i hvad samma lön öfversköte 100 kronor, samt dessutom 33 kronor 33 öre, dock att hela statsbidraget ej finge öfverstiga 433 kronor 33 öre; och

c) att, i händelse af bifall till hvad utskottet under mom. *a)* och *b)* hemställt, förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, nu 3,500,000 kronor, måtte höjas med 215,000 kronor och således i riksstaten för nästkommande år uppföras med 3,715,000 kronor.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har Första Kammaren afslagit hvad utskottet i nyssnämnda memorial hemställt, samt Andra Kammaren beslutat att, med afslag å utskottets hemställan, vidhålla sitt förut i frågan fattade beslut.

1:o)

Vid ofvan anmärkta förhållande lärer beträffande de skiljaktiga beslut, kamrarne fattat rörande punkten 1:o) mom. b) och d) af utskottets utlåtande n:o 4, något ytterligare försök till sammanjemkning icke böra ifrågakomma; och då hvad utskottet uti ifrågavarande mom. hemställt innefattar ämnen, hvilka icke torde kunna göras till föremål för gemensam omröstning, har följaktligen, enligt utskottets åsigt, frågan om vidtagande af de under omförmälda båda mom. föreslagna förändringar i folkskolelärarepersonalens löneförhållanden förfallit; hvilket utskottet härigenom får för Riksdagen

anmäla.

2:o)

Hvad åter angår de skiljaktiga beslut, i hvilka kamrarne stannat rörande punkten 2:o) af utskottets ofvannämnda utlåtande, så lärer först och främst, i öfverensstämmelse med utskottets under 1:o) här ofvan gjorda anmälan, Andra Kammarens beslut om förhöjning af anslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor få anses hafva förfallit, till den del förhöjningen föranledts af bifall till hvad utskottet i mom. b) och d) af punkten 1:o) i utlåtandet hemställt. Då Första Kammarens beslut att höja ifrågavarande förslagsanslag med 25,000 kronor, på sätt utskottet i memorialet n:o 7 framhållit, torde hafva föranledts af kammarens bifall till utskottets i mom. c) af utlåtandet gjorda hemställan, samt jemväl Andra Kammaren bifallit sistnämnda hemställan, synes åter Andra Kammaren i fråga om punkten 2:o) af utlåtandet böra biträda hvad Första Kammaren beslutat.

Utskottet får alltså hemställa,

att Andra Kammaren, med frånträdande af sitt rörande punkten 2:o) af utskottets utlåtande n:o 4 fattade beslut, må, i likhet med Första Kammaren, besluta, att förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor skall höjas med 25,000 kronor och således bestämmas till 3,525,000 kronor.

Stockholm den 8 maj 1891.

På det sammansatta utskottets vägnar:

F. A. BOSTRÖM.

Reservation

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, F. Andersson* och *E. Svensson*,
hvilka ansett, att utskottet bort afgifva förslag till voteringsproposition i
anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om punkten 1:o mom.
b) och d) samt punkten 2:o af utskottets utlåtande n:o 4.
